

Opgave 4

Vertrouwenscrisis

Het consumentenvertrouwen speelt een belangrijke rol in de economie. In het volgende vraagmodel van een Europees land is het consumentenvertrouwen opgenomen. Het consumentenvertrouwen wordt hier bepaald door de inschatting door de consumenten van de toestand van de economie, uitgedrukt in een waarderingscijfer (w) dat kan variëren van 4,0 tot en met 10,0.

$C = 0,8(Y - B) + 10cv + 20$	$C =$ particuliere consumptie (x miljard euro)
$cv = w - 5$	$cv =$ consumentenvertrouwen
	$w =$ waarderingscijfer ($4,0 \leq w \leq 10,0$)
$B = 0,25Y$	$B =$ overheidsontvangsten (x miljard euro)
$I = 54$	$I =$ particuliere investeringen (x miljard euro)
$O = 130$	$O =$ overheidsbestedingen (x miljard euro)
$E = 192$	$E =$ export lopende rekening (x miljard euro)
$M = 0,4Y$	$M =$ import lopende rekening (x miljard euro)
$EV = C + I + O + E - M$	$EV =$ effectieve vraag (x miljard euro)
$Y = EV$	$Y =$ nationaal inkomen
$Av = \frac{Y}{50}$	$Av =$ arbeidsvraag (x miljoen personen)
$Aa = 10,8$	$Aa =$ arbeidsaanbod (x miljoen personen)

In de uitgangssituatie geldt voor dit land:

- het waarderingscijfer (w) = 7,0
- de multiplier van de autonome bestedingen bedraagt 1,25
- de overheidsbegroting is in evenwicht

2p **10** Tussen welke waarden van w zal de bijdrage van w aan het nationaal inkomen negatief zijn? Licht het antwoord toe met behulp van het model.

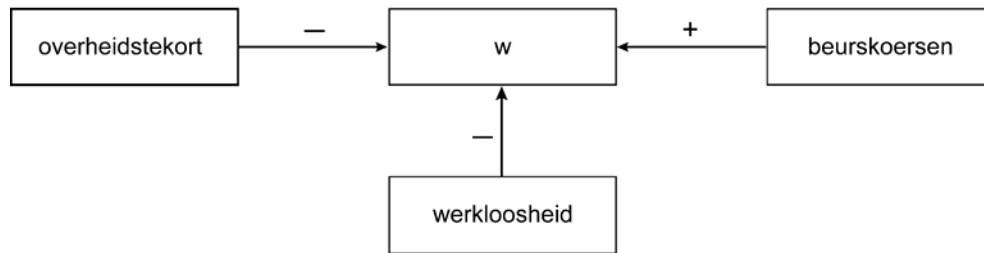
2p **11** Bereken het werkloosheidspercentage in de uitgangssituatie.

Door opeenvolgende rentestijgingen in dit land dalen de beurskoersen. Hierdoor daalt het waarderingscijfer tot 4,0.

3p **12** Bereken de verandering van de werkloosheid in personen bij deze daling van het waarderingscijfer.

Enkele politieke partijen oefenen druk uit op de overheid om de economie te stimuleren met extra overheidsbestedingen. Hierdoor zal direct, via een verhoging van de effectieve vraag en indirect, via een toename van het consumentenvertrouwen, het nationale inkomen stijgen.

Een econoom, die uitgaat van een ander model, betwijfelt deze redenering. Hij onderbouwt zijn visie met onderstaand schema dat ontleend is aan zijn model.

+ = positief verband, - = negatief verband

- 2p **13** Leg uit waarom de econoom twijfelt aan het positieve effect van extra overheidsbestedingen op het consumentenvertrouwen. Gebruik voor deze uitleg de relatie tussen twee van de drie variabelen met het waarderingscijfer volgens bovenstaand schema.